

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΗΣ 25.5/6.7.1955 (ΦΕΚ 171 Α')
ΠΕΡΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
(επιλογή των σημαντικότερων για τη βιοηθική διατάξεων)

Άρθρον 1

Ο ιατρός οφείλει να αποτελή υπόδειγμα εντίμου και ανεπιλήπτου ατόμου καθ' όλας τας εκδηλώσεις του ιδιωτικού και δημοσίου αυτού βίου ασκών το ιατρικόν λειτούργημα ευσυνειδήτως και συμφώνως προς τους νόμους και να συμπεριφέρεται κατά τρόπον αντάξιον, προς την αξιοπρέπειαν και την εμπιστοσύνην, τας οποίας να εμπνέη το ιατρικόν επάγγελμα.

Διά της συμπεριφοράς της εμφανίσεως, των λόγων, των έργων και του υποδειγματικού τρόπου της ζωής αυτού οφείλει να επισύρη τον σεβασμόν προς την ατομικήν τιμήν και αξιοπρέπειαν αυτού, την τιμήν και αξιοπρέπειαν του ιατρικού σώματος και της ιατρικής ης τυγχάνει λειτουργός.

Πάσα πράξις ή παράλειψις αντικειμένη προς το καθήκον τούτου του ιατρού επισύρη κατ αυτού κυρώσεις αναλόγους προς την βαρύτητα του παραπτώματος και συμφώνως προς τας σχετικές διατάξεις του κώδικος περί ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος.

Άρθρον 2

Δεν επιτρέπεται εις τον ιατρόν να θυσιάζη την επιστημονικήν και επαγγελματικήν αυτού ανεξαρτησίαν, ήτις δέον να φυλάσσηται πάντοτε ακεραία και άθικτος ως το πολυτιμώτερον προσωπικόν αγαθόν του ιατρού.

Απαγορεύεται ο συνεταιρισμός ή οιαδήποτε μη θεμιτή συνεργασία μετά φαρμακοποιών ή άλλων προσώπων μη εχόντων τα νόμιμα προσόντα προς άσκησιν της ιατρικής ή συναφών προς την ιατρικήν έργων ή υπηρεσιών ιατρικής αντιλήψεως και υγιεινής προνοίας. Απαγορεύεται εις τον ιατρόν η σύγχρονος άσκησις ετέρων επαγγελμάτων, εφ' όσον διά ταύτης παρακωλύεται η ευσυνειδήτος ιατρική εργασία ή θίγεται η αξιοπρέπεια του ιατρικού επαγγέλματος.

Απαγορεύεται η συγκάλυψις διά του τίτλου του ιατρού ή καθ' οιονδήποτε τρόπον προστασία προσώπων προς παράνομον άσκησιν της ιατρικής ή οιαδήποτε συνεργασία ή σύμπραξις μετά τοιούτων προσώπων. Απαγορεύεται η χρησιμοποίησις μεσαζόντων ή άλλων αθεμίτων ή αναξιοπρεπών μέσων προς προσέλκυσιν πελατείας.

.....
Άρθρον 7

Ο ιατρός οφείλει να επιδεικνύη προς πάντας τους ασθενείς ίσην μέριμναν, επιμέλειαν και αφοσίωσιν αδιαφόρως προς την οικονομικήν κατάστασιν, την κοινωνικήν θέσιν και την βαρύτητα της νόσου εκάστου, ανεξαρτήτως των προσωπικών αυτού αισθημάτων.

Άρθρον 8

α) Ο ιατρός οφείλει απόλυτον σεβασμόν προς την τιμήν και την προσωπικότητα του ανθρώπου. Δεν επιτρέπεται οιαδήποτε μη ενδεδειγμένη θεραπευτική ή χειρουργική επέμβασις ή πειραματισμός δυνάμενος να θίξη το αίσθημα της προσωπικής ελευθερίας και την ελευθέραν βούλησιν ασθενών εχόντων σώας τας φρένας.

β) Εν ουδεμιά περιπτώσει επιτρέπεται εις τον ιατρόν να διαθέτη τα μέσα και τας δυνατότητας της ιατρικής επιστήμης προς ικανοποίησιν αθεμίτων συμφερόντων ή ανωμάλων εφέξεων ή παθών.

γ) Ωσαύτως απαγορεύεται η πειραματική πρόκλησις νόσου προς επιστημονικήν έρευναν ή η παράτασις, ή επιδείνωσις υφισταμένης νόσου διά σκοπούς πειραματικούς ή άλλους.

δ) Απαγορεύεται η εξ αμελείας ή προς τον σκοπόν παρανόμου κέρδους πρόκλησις τοξικομανίας.

Άρθρον 9

Ο ιατρός οφείλει απεριόριστον μέριμναν διά την διατήρησιν και διάσωσιν της ανθρωπίνης ζωής. Υποχρεούται να αποφεύγη επιμελώς πάσαν επέμβασιν δυναμένην να έχη ως αποτέλεσμα την παρεμπόδισιν της αναπαραγωγής ή την διακύβευσιν της ζωής, εξαιρουμένων μόνον των περιπτώσεων αποδεδειγμένης και αναποφεύκτου θεραπευτικής ανάγκης.

Άρθρον 10

Η συχνότης των ιατρικών επισκέψεων ως και η εισήγησις ή σύστασις προς ιατρικήν εξέτασιν δέον να δικαιολογούνται εκ της βαρύτητος της νόσου, εκ της θελήσεως του πάσχοντος ή των οικείων αυτού, καταλλήλως καθοδηγουμένων υπό του ιατρού, όστις υποχρεούται να επιδιώκη τον περιορισμόν των ιατρικών επισκέψεων εις το κατώτατον δυνατόν όριον.

Άρθρον 11

Ο ιατρός υποχρεούται όπως διευκολύνη συγκρότησιν ιατρικού συμβουλίου, οσάκις ζητεί τούτο ο άρρωστος οι ή οικείοι αυτού.

Άρθρον 12

Ο ιατρός οφείλει να μη φέρη προσκόμματα εις την άσκησιν του δικαιώματος παντός αρρώστου, όπως αντικαθιστά τον θεράποντα ιατρόν αυτού. Ο αντικαταστάτης ιατρός υποχρεούται να τηρή τας διατάξεις του άρθρ. 30.

Άρθρον 13

Πας ιατρός δύναται να αρνηθή υπηρεσίαν προς ασθενή, εξαιρουμένων των περιπτώσεων επειγούσης ανάγκης, ανειλημμένων υποχρεώσεων, παραγγελίας των αρχών και της περιπτώσεως, καθ' ην ο ιατρός θα διέτρεχε τον κίνδυνον να θεωρηθή ότι, παραβαίνει την εκτέλεσιν ανθρωπιστικού καθήκοντος. Οσάκις ο ιατρός κρίνει ότι έχει σοβαρούς λόγους να διακόψη την παροχήν των υπηρεσιών του υποχρεούται να εξασφαλίση προηγουμένως την υπό άλλου συναδέλφου αναπλήρωσιν αυτού, αφού ενημερώση τούτον δεόντως.

Άρθρον 14

Ο ιατρός δεν επιτρέπεται να αναμιγνύεται εις τας οικογενειακάς υποθέσεις, ειμή μόνον οσάκις ρητώς παρακαλείται προς τούτο.

Ευλαβούμενος πάντα τα δόγματα ο ιατρός βοηθεί τους πελάτες αυτού εις την εκτέλεσιν του θρησκευτικού των καθήκοντος και την επιδίωξιν των ηθικών και υλικών συμφερόντων των. Οσάκις ο άρρωστος ή οι οικείοι αυτού επιθυμούν την επίκλησιν θρησκευτικού λειτουργού ή δημοσίου λειτουργού ή συμβολαιογράφου ο ιατρός οφείλει να υποδείξη την κατάλληλον στιγμήν. Τουτ' αυτό ισχύει και προκειμένου περί των επισκέψεων συγγενών ή φίλων προς τον ασθενή.

Άρθρον 15

Ο ιατρός οφείλει να λαμβάνη πάσαν δυνατήν προφύλαξιν όπως μη αναφέρονται εις τα επαγγελματικά αυτού βιβλία ή τας επιστημονικάς δημοσιεύσεις αποκάλυπτοι ενδείξεις δυνάμεναι να παραβιάσουν το ιατρικόν απόρητον.

Απαγορεύεται η έκδοσις πιστοποιητικών και πάσης φύσεως ιατρικών γνωματεύσεων, βεβαιώσεων ή εκθέσεων άνευ ρητής μνείας του σκοπού δι όν εκδίδονται ως και του ονόματος του λήπτου του πιστοποιητικού. Απαγορεύεται η έκδοσις πιστοποιητικού ή

εκθέσεως περί θεραπευτικών μέσων και ευφραντικών ή η έκδοσις πιστοποιητικών περί θεραπευτικών μέσων, ή οργάνων, άνευ μνείας του ονόματος του παραλήπτου και εγγράφου δηλώσεως τούτου ότι υποχρεούται να μη δημοσιεύση το πιστοποιητικόν, την βεβαίωσιν ή την έκθεσιν εις μη επιστημονικά περιοδικά, εφημερίδας, φύλλα, φυλλάδια, ή άλλα μέσα δημοσιότητας επί σκοπώ κερδοσκοπικής εκμεταλλεύσεως.

.....

Άρθρον 18

Η αυστηρά τήρησις του ιατρικού απορρήτου αποτελεί υποχρέωσιν παντός ιατρού παρέχοντος την ιατρικήν συνδρομήν μέσω οργανισμών ή ιδρυμάτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου πάσης φύσεως και κατηγορίας. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρή αυστηρώς και απαρεγκλίτως το ιατρικόν απόρρητον. Οιαδήποτε δήλωσις αντικειμένη προς την αρχήν του επαγγελματικού απορρήτου αποφεύγεται. Της υποχρεώσεως ταύτης απαλλάσσονται μόνον οι ασκούντες υπηρεσίαν ελέγχου, επιθεωρήσεως ή πραγματογνωμοσύνης και μόνον έναντι των εντολέων αυτών και αποκλειστικώς ως προς το αντικείμενον της εντολής.

Εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται ο ιατρός να ασκήση καθήκοντα πραγματογνωμοσύνης διά λογαριασμόν τρίτου, προκειμένου περί αρρώστου, τον οποίον ο ίδιος νοσηλεύει ή έχει προηγουμένως νοσηλεύσει.

.....

Άρθρον 24

Ιατρός μετακαλούμενος προς εξέτασιν αρρώστου τελούντος υπό την νοσηλείαν ετέρου συνεδάλφου δεν δύναται να πράξη τούτο ειμή μόνον εν γνώσει του και κατόπιν ρητής συγκαταθέσεως αυτού, εξαιρουμένων μόνον των περιπτώσεων επειγούσης ανάγκης και τηρουμένων οπωσδήποτε των κάτωθι προϋποθέσεων.

α) Οσάκις ο άρρωστος ή τούτου αδυνατούντος οι οικείοι αυτού αποποιούνται οριστικώς την υπό του θεράποντος ιατρού περαιτέρω νοσηλείαν.

β) Όταν ο θεράπων ούτος ιατρός έχει λάβει κανονικώς γνώσιν της αποφάσεως ταύτης.

γ) Όταν ο άρρωστος αποδεικνύει ότι, έχει διακανονίσει τας προς τον αντικαθιστάμενον ιατρών οικονομικάς αυτού υποχρεώσεις ή ότι έχει αναλάβει έναντι αυτού υποχρεώσεις υπό όρους γενομένους δεκτούς παρ αυτού.

Άρθρον 25

Ιατρός μετακαλούμενος προς παροχήν συνδρομής επειγούσης φύσεως προς άρρωστον τελούντα υπό την νοσηλείαν ετέρου συναδέλφου απουσιάζοντος ή κωλυομένου οφείλει να παράσχη την αιτουμένην έκτακτον βοήθειαν, να ειδοποιήση περί τούτου αμελλητί τον θεράποντα ιατρών και τούτου επανερχομένου να διακόψη τας περαιτέρω επισκέψεις, μη δικαιούμενος πλέον να βλέπη τον άρρωστον ειμή μόνον εν συμβουλίω και κατόπιν αιτήσεως του τακτικού θεράποντος ιατρού, ή του αρρώστου και των οικείων αυτού τηρουμένων των διατάξεων του προηγουμένου άρθρου.

Απαγορεύεται οιαδήποτε, ιατρική επίσκεψις προς άρρωστον νοσηλευόμενον υπό ετέρου συναδέλφου κατ οίκον ή εν νοσοκομείω ή κλινική εν αγνοία τούτου και άνευ ρητής αυτού συγκαταθέσεως.

.....

Άρθρον 27

Οσάκις ο άρρωστος ή οι οικείοι αυτού ζητούν την σύστασιν ιατρικού συμβουλίου, ο

θεράπων ιατρός δικαιούται να υποδείξει τον σύμβουλον της εκλογής του, υποχρεούται ουχί ττον όμως να αφήνη εις την οικογένειαν την ελευθερίαν της εκλογής και να αποδέχεται τον σύμβουλον της αρεσκείας αυτής εμπνεόμενος πάντα από το συμφέρον του αρρώστου και την πρωταρχικήν σημασίαν της εμπιστοσύνης του αρρώστου προς τον ιατρόν.

Οσάκις ο άρρωστος ή οι οικείοι αυτού επιβάλλουν ως σύμβουλον ιατρόν μεθ' ου ο θεράπων ιατρός δεν διατελεί εις αγαθάς επαγγελματικές σχέσεις δύναται, να αποσύρεται χωρίς εν πάση περιπτώσει και να δικαιολογήση την αποχώρησίν του έναντι οιουδήποτε. Τουτ' αυτό ισχύει και προκειμένου περί εκλογής ειδικού ιατρού, εργαστηριακού, χειρουργού.

.....

Άρθρον 29

Προκειμένου να συγκροτηθή ιατρικόν συμβούλιον ο θεράπων ιατρός προσερχόμενος εγκαίρως οφείλει να πληροφορή την οικογένειαν περί των επικρατούντων εθίμων, της καταβλητέας αμοιβής και πάσης άλλης σχετικής λεπτομερείας. Το Συμβούλιον διευθύνει ο πρεσβύτερος των ιατρών ή ο ιεραρχικώς προϊστάμενος. Η τάξις της διεξαγωγής του συμβουλίου βαίνει ως ακολούθως:

α) Προηγείται βραχεία προεισηγητική διάσκεψις εισηγουμένου του θεράποντος ιατρού.

β) Έπεται εξέτασις του αρρώστου υφ' ενός εκάστου των συμβούλων.

γ) Μετά την εξέτασιν επακολουθεί ιδιαιτέρα διάσκεψις των ιατρών και

δ) Ανακοινούται προς την οικογένειαν τον πόρισμα του συμβουλίου υπό του διευθύνοντος το συμβούλιον.

Προκυπτούσης διαφοράς γνώμων ο θεράπων ιατρός δύναται είτε ν αποδεχθή την γνώμην του συμβούλου ιατρού είτε να αποποιηθή τας ευθύνας, εφ' όσον κρίνη ταύτην άστοχον ή επιβλαβή.

Εν τη περιπτώσει ταύτη γνωστοποιεί την διαφωνίαν του προς τον άρρωστον ή κατά προτίμησιν προς την οικογένειαν αυτού, ζητεί δε την συγκρότησιν ετέρου συμβουλίου, δικαιούμενος να αποσυρθή εφ' όσον η οικογένεια προκρίνη την γνώμην του συμβούλου ιατρού ή αποκρούει την σύστασιν νέου συμβουλίου.

Άρθρον 30

Ο σύμβουλος ιατρός δεν δύναται να γίνη θεράπων ιατρός του ασθενούς ειμή μόνον εις ήν περίπτωσιν ο μετακαλέσας αυτόν θεράπων ιατρός τον εξουσιοδοτεί ρητώς προς τούτο ή διαφωνών αποχωρεί, λαμβανομένης, πάντοτε υπ όψιν της προτιμήσεως του αρρώστου.

Άρθρον 31

Οσάκις παρίσταται ανάγκη μετακλήσεως ειδικού ιατρού ή χειρουργού ο θεράπων ιατρός δύναται να υποδείξει τους καταλληλοτέρους κατά την κρίσιν του, δεν επιτρέπεται όμως να παρίδη τας προτιμήσεις του αρρώστου ειμή μόνον εις περίπτωσιν προσωπικής διαστάσεως ή αδυναμίας συνεργασίας αυτού μετά του υπό του ασθενούς προτιμωμένου ειδικού ή χειρουργού.

Τουτ' αυτό ισχύει και προκειμένου περί της εκλογής θεραπευτηρίου, εργαστηρίου ή νοσηλευτικού ιδρύματος.

Άρθρον 32

Οι χειρουργοί δεν προβαίνουν εις σοβαράν χειρουργικήν επέμβασιν οι δε ειδικοί ιατροί δεν επιλαμβάνονται της θεραπείας ασθενούς πριν ή ειδοποιήσουν περί τούτου τον θεράποντα ιατρόν, εκτός εάν αντιτίθεται ρητώς εις τούτο ο ενδιαφερόμενος άρρωστος.

Άρθρον 33

Οι χειρουργοί, οι ειδικοί ιατροί και οι εργαστηριακοί ιατροί προς ούς παραπέμπεται άρρωστος τις παρά του θεράποντος ιατρού αυτού υποχρεούνται να γνωστοποιώσι προς αυτόν εγγράφως το πόρισμα της εξέτασεως. Της εντολής ταύτης εκπληρωθείσης δεν επιτρέπεται να διατηρώσι περαιτέρω σχέσεις ιατρικής φύσεως προς τον άρρωστον και δη επί θεμάτων εκτός της ειδικότητος αυτών.

Άρθρον 34

Το ιατρείον, εργαστήριον, θεραπευτήριον ή νοσηλευτικόν ίδρυμα είναι έδαφος ουδέτερον, ένθα ο ιατρός δύναται να παρέχη τας συμβουλάς και τας υπηρεσίας του προς πάντας τους προσερχομένους αδιακρίτως.

Η υποχρέωσις του ιατρού όπως ειδοποιεί τον θεράποντα ιατρόν κατά το άρθρ. 25 παραμένει.

.....